

ספרים שנתקבלו

ספרית פועלים:

אין להשיב. שירים מאת ט. ריבנר. מרחביה ותל-אביב תשל"א. 68 עמוד.
קובץ שירים חדש של המשורר.
המאבק על המזרח התיכון ברית המועצות והמזרח התיכון 1958-1968 מאת זאב לקויר. תרגם מאנגלית חיים גליקשטיין. דעת זמננו מרחביה ותל-אביב תשל"א. 215 ע'.

המחבר, חריף ובקי בבעיות המדיניות הסוביטית בכלל ובמזרח התיכון בפרט, סוקר את מצבו המ-סוכסך של האיזור ותרומתה של המדיניות הסובי-טית למצב זה, בהמשך — ולעיתים בניגוד — לשני ספריו הקודמים (באנגלית), "קומוניזם ולאומיות במזרח התיכון", ו"ברית המועצות והמזרח התיכון". פרקיו העיקריים של הספר הם: ניטרול הנדבך הצפוני; ברית המועצות, ציונות וישראל; ברית המועצות והעולם הערבי; נפט למנורות אירופה המזרחית?; סחר וסיוע; הנוכחות הצבאית הסובי-טית; קומוניזם, מאואיזם, סוציאליזם ערבי; סיכום. המחבר הוסיף הקדמה מיוחדת לתרגום העברי, שבה הוא עומד בין השאר על הצורך בפשרה בין הער-בים והיהודים, הנראית לו רחוקה עדיין.

התקיים ברית המועצות לשנת 1984? מאת אנדריי אמאלריק. תרגם מרוסים שלום לוריא. מבוא מאת אלן בואנסון. תרגם מצרפתית אבי גלאור. דעת זמננו. מרחביה ותל-אביב 1971. 93 ע'.

תרגום קונטרסו של אמאלריק, המרצה עונש שלוש שנות עבודת-פרך בסיביר. הספר ראה אור במערב. בו מנותחות המגמות השונות הדוחפות לבליתו להתפוררותו של המשטר הסוביטי. במבוא המזהיר של הצרפתי בואנסון מתואר הרקע ההיסטורי הקודר שעליו מתווה אמאלריק את קווי ניתוחו.

נוכחותי של המיתוס מאת לשק קולאקובסקי תרגם מכתב-היד הפולני אליעזר הכהן. הקדמה מאת יוסף שמיר. דעת-זמננו. מרחביה ותל-אביב 1971. 140 ע'.

ספרו האחרון של הפילוסוף הפולני, שהיה נושא דג-לם של מידת חופש והרחבת אפקים במארכסיזם הפולני ועתה הוא גולה מן המשטר הקומוניסטי של וארשה ומשמש בהוראה באוקספורד. נסיון להתחקות על משמעותו ומקומו של מיתוס מבחינת תורת ההכרה, בעולם הערכים, בלוגיקה, באהבה, בקיום האנושי, במקרי הטבע ובאדישותה של ההווייה, וכן בתרבות הסמים של ימינו.

תולדות ספרות ישראל מאת ד"ר ישראל צינברג. כרך שביעי: תקופת הפריחה של ההשכלה. מהדורה עברית בידי יהודה סלוצקי. מרחביה ותל אביב 1971. 300 ע' + 8 עמודי צילומים.

כרך זה, שניצל מעזבונו של צינברג, אשר נספה בטירור של רוצח-ההמונים שעמד ימי דור בראש ברית-המועצות, נדפס בשנת 1966 בארצות-הברית בעריכת מיכאל אסטור. עכשיו תורגם הספר לעברית

מתצלום כתב-היד המקורי. המהדיר יהודה סלוצקי הקדים מבוא על צינברג ויצירתו. פרקי הספר: ראשיתה של העתונות העברית; עתונים יהודיים ראשונים ברוסית ופולנית; ראשית הספרות העממית של "המשכילים"; תחלתו של מנדלי מו"ס; האיני-טליגנציה היהודית בסוף שנות הששים; קובנר ופרינא; עיתונות אידיש בסוף שנות הששים; בין משכילים לרבנים. עם הספר ניתנו נספחים, מכתבים ומפתח השמות וכן י"ז תמונות של סופרים ושערי עתונים.

השיחה הגדולה מסות על תרבות וספרות מאת אלכ" סגנר ברזל. דעת זמננו, מרחביה ותל אביב תשל"א. 176 ע'.

מלבד פרק-מבוא באים בספר דיונים ב"הטירה" של קאפקא, ב"הרצוג" של בלו, ב"הנבחר" של תומ-אס מאן, ב"הומו פאבר" של מאכס פריש, וכן בשירת אלתרמן, ב"מאחורי הגדר" של ביאליק וב"צפורי" של עגנון.

אוניברסיטת תל אביב והוצאת הקיבוץ המאוחד:

פרקים בתולדות הישוב הישן. קובץ ממאמרי א. ר. מלאכי. ליקטה גליה ירדני-אגמון. ערך והביא לדפוס שלמה דרך. המכון לחקר הציונות על שם חיים ויצמן. תשל"א. 412 ע'.

עשרים ושלושה ממאמרי של א. ר. מלאכי, הביבי-ליוגרף והיסטוריון הישוב, שהיו מפורסמים בעתונים וכתבי-עת, קובצו בקובץ זה לתועלת הלומדים את תולדות הישוב. מנושאי המאמרים: הגר"א והעליה לארץ, עלילות-דם בא"י, מתולדות עדת האשכנזים בא"י, מקורות החלוקה בירושלים, ירושלים החדשה בשנת תרל"ו, משפחת ברלין והישוב, יהודי ירושלים בחסות אמריקה, ריי"מ פינס במערכות הישוב, מלחמת הישוב בריפורמה, מלחמת הישוב הישן באחד העם. לספר צורפה רשימה חלקית של מאמרים אחרים מאת א. ר. מלאכי בתולדות הישוב עד מלחמת העולם הראשונה, וכן מפתח מפורט של שמות וענינים.

אהבת ציון ואנשי הוי"י יהודי גרמניה וישוב ארץ-ישראל במאה ה"ט. מאת מרדכי אליאב. המכון לחקר הציונות על שם חיים ויצמן. תשל"א 442 ע'.

מחקר זה מוקדש ליסודות הישוב "החדש" בארץ שהונחו במסגרת הישוב "הישן", וביתר דיוק לחלקם של יהודי גרמניה (וגם הולנד) בישוב ארץ-ישראל במאה התשע-עשרה, קודם לצמיחת המפעל הציוני ומחוצה לו. החלק הראשון מוקדש לאהבת ציון בקרב יהודי גרמניה, ביחוד לפי השתקפותה של זו בעתונות היהודית בארץ זו. החלק השני דן בפעור לתם המעשית של יהודי גרמניה ובמוסדות שיסדו ובסנקנים שהעמידו מקרבם. מקום מרכזי בפעילות זו תופס הרב עזריאל הילדסהיימר, שלדעותיו ומעשיו מוקדש כאן פרק מיוחד. מקום נכבד קובע לעצמו כולל הוי"ד (הולנד ודייטשלאנד), שיצא נגד סדרי "החלוקה", והיה פועל ומפעיל בכיוון פרודוקטיבי ומחדש, בתחומי הסעד, הרפואה והחינוך.

רמתם. הספר נדפס בהידור רב, עם צילומי שערים ודפים מתוך הספרים הנדונים, ובלווית מפתחות שונים.

הדפוס העברי בקרימנה מאת מאיר בניהו. הוצאת מכון בן-צבי ומוסד הרב קוק, ירושלים תשל"א 258 ע'.

הספר מספר תולדות ההדפסה העברית בבתי דפוס של יהודים בקרימונה, בסביוניטה, ולימים בריווא די-טרינטו. פרקים מיוחדים מוקדשים למהדירים, מגיהים ואומנים, וכן ל"זיקוק" קודם להדפסה וצורתיו.

מכון בן-צבי ומוסד הרב קוק :

הסכמה ורשות בדפוס ויניציאה הספר העברי מעת הבאתו לדפוס ועד צאתו לאור מאת מאיר בניהו. הוצאת מכון בן-צבי ומוסד הרב קוק. ירושלים תשל"א 396 ע'.

פרשה חשובה בתולדות הספר העברי שנדפס באי-טליה החל מראשית המאה השש-עשרה בעיקר בבתי-דפוס של נוצרים. בספר גולל המחבר עניני הרשאת המדינה, הסכמת הרבנים וחתירתם, וכן רשות הפרנסים, שהיו תובעים לעצמם זכויות מק-בילות לזכויות הרבנים בנוגע להדפסת ספרים והח-

